

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Petra Průchy a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce: **M. S.**, zast. Mgr. Janem Hrudkou, advokátem se sídlem Kladno, Náměstí Starosty Pavla 5, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 1. 2008, čj. OAM-72/LE-05-05-2008, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2008, č. j. 48 Az 21/2008 - 22,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 26. 2. 2008, č. j. 48 Az 21/2008 - 22, **se zrušuje a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 24. 1. 2008, čj. OAM-72/LE-05-05-2008, zamítl žalovaný žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Žalobu podanou proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Praze rozsudkem zamítl. V odůvodnění mimo jiné uvedl, že o žalobě rozhodl bez jednání, když žalobce nevyjádřil do dvou týdnů od doručení výzvy samosoudkyně svůj nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a má se tedy za to, že souhlas udělil (§ 51 odst. 1 věta druhá s. ř. s.), a žalovaný s takovým postupem souhlasil.

Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností z důvodů vymezených v § 103 odst. 1 písm. c) a d) s. ř. s. Dle jeho zjištění vyzval soud dne 4. 2. 2008 žalovaného, aby se ve lhůtě 14 dnů vyjádřil k podané žalobě a předložil soudu

spisový materiál. Vyjádření žalovaného bylo krajskému soudu doručeno dne 20. 2. 2008. Dne 6. 2. 2008 odeslal žalobce krajskému soudu plnou moc, jíž zplnomocnil Organizaci pro pomoc uprchlíkům ke svému zastupování v řízení v plném rozsahu. Plná moc byla soudu řádně doručena v průběhu téhož týdne. Dne 22. 2. 2008, tedy již v době, kdy byl stěžovatel řádně zastoupen, mu bylo krajským soudem zasláno vyjádření žalovaného a současně výzva soudu, aby se ve lhůtě 14 dnů od doručení vyjádřil, zda se chce osobně účastnit soudního jednání. Tato výzva však byla adresována do Příjímacího střediska letiště Ruzyně, zatímco stěžovatel byl v době jejího odeslání již ve Velkých Přílepech. Výzva mu tak nebyla nikdy doručena. Předmětná výzva nebyla rovněž nikdy odeslána jeho právnímu zástupci.

Dne 17. 3. 2008 byla krajskému soudu nedoručená zásilka s výzvou vrácena. Z obálky je patrné, že do Příjímacího střediska Ruzyně došla dne 27. 3. 2008, a následně byla odeslána zpět Krajskému soudu v Praze.

V mezidobí bylo dne 10. 3. 2008 právnímu zástupci stěžovatele zasláno vyjádření žalovaného k žalobě, neobsahovalo však již výzvu k vyjádření souhlasu s rozhodnutím ve věci bez jednání. Dne 25. 3. 2008, tedy v době obvyklé pro možné podání repliky k vyjádření žalovaného, zjistil zástupce stěžovatele nahlédnutím do spisu Krajského soudu v Praze, že ve věci stěžovatele již bylo soudem rozhodnuto bez nařízení jednání, a to dne 26. 2. 2007.

Mezitím byla rovněž výzva k vyjádření souhlasu s rozhodnutím bez jednání vyvěšena na soudní desce (aniž by bylo ze spisu zřejmé kdy přesně), přestože je soudu známo, že žadatelé o mezinárodní ochranu nemohou uzavřené příjímací středisko opustit, jakož i že je stěžovatel právně zastoupen.

Krajský soud tedy rozhodl bez jednání, aniž by stěžovatel dostal příležitost vyjádřit se, zda s takovým postupem souhlasí (§ 51 s. ř. s.). Soud neměl k dispozici jakýkoli doklad o tom, zda byla výzva k vyjádření souhlasu s projednáním věci bez jednání doručena. Teprve po vydání rozhodnutí ve věci byla soudu zásilka s výzvou vrácena s poznámkou o nezastižení adresáta. Nebyly tedy splněny podmínky § 51 s. ř. s. Možnost vyjádřit se neměl – v rozporu s § 42 odst. 2 s. ř. s. – ani právní zástupce stěžovatele. I kdyby nakonec byla výzva k vyjádření stěžovateli úspěšně doručena, soud nevyčkal stanovených 14 dnů, neboť již den před doručením zásilky do Příjímacího střediska Ruzyně (středa 27. 2. 2008) ve věci rozhodl (úterý 26. 2. 2008). Uvedeným postupem byla stěžovateli odeprána možnost hájit řádně svá práva před soudem, jakož i reagovat na vyjádření správního orgánu ve věci.

Stěžovatel je přesvědčen, že podaná kasační stížnost splňuje kritéria přijatelnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., neboť stížnost proti procesně vadnému postupu soudu, jímž byl stěžovatel zkrácen na svých právech (§ 51 odst. 1 s. ř. s., ustanovení hlavy IV. zákona o azylu), podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti ve smyslu § 107 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost jako přijatelnou, neboť dospěl k závěru, že krajský soud svým postupem porušil článek 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, a lze tak v projednávané věci dovodit podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele.

Ze správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil tyto pro posouzení věci rozhodné skutečnosti:

Výzva k vyjádření byla stěžovateli zaslána na adresu Příjemací středisko Praha-Ruzyně dne 7. 2. 2008 s tím, že kalendář byl soudem stanoven na 4. 3. 2008. První pokus o doručení byl učiněn dne 11. 2. 2008, adresát nebyl zastižen, zásilka byla uložena a adresátu byla zanechána výzva, aby si zásilku vyzvedl. Druhý pokus o doručení byl učiněn dne 14. 2. 2008 se stejným výsledkem. Dne 27. 2. 2008 byla zásilka jako nevyžádaná odeslána zpět a dne 28. 2. 2008 doručena krajskému soudu.

Podle informací, které si Nejvyšší správní soud vyžádal od žalovaného, pobýval stěžovatel v Příjemacím středisku Praha-Ruzyně od 17. 1. 2008 do 8. 2. 2008. Od 8. 2. do 7. 4. 2008 pak v Příjemacím středisku Velké Přílepy.

Z výše uvedeného je zřejmé, že:

- 1) krajský soud rozhodl ve věci dne 26. 2. 2008 za situace, kdy neměl a ani nemohl mít vědomost o tom, zda a jak byla doručena jeho výzva stěžovateli. Přestože kalendář byl stanoven na 4. 3. 2008 a doručenka (vrácená zásilka) dosud nebyla součástí soudního spisu, meritorně o věci rozhodl bez jednání, čímž porušil čl. 38 odst. 2 Listiny i ust. § 51 s. ř. s.
- 2) i kdyby krajský soud měl před vydáním rozhodnutí k dispozici vrácenou zásilku, a počítal lhůty podle dat na ní uvedených (vycházel z fikce náhradního doručení), druhý pokus o doručení byl učiněn dne 14. 2. 2008, fikce náhradního doručení by nastala dne 24. 2. 2008 (§ 46 odst. 6 o. s. ř.) a konec dvoutýdenní lhůty by spadal na 10. 3. 2008. I v takovém případě by tedy soud rozhodl předčasně.
- 3) ani fikce náhradního doručení však v projednávané věci nepřipadala v úvahu, neboť stěžovatel se v době, kdy byly činěny opakované pokusy o doručení, již v místě doručování nezdržoval (byl převezen do Příjemacího střediska Velké Přílepy).

Je proto na místě uzavřít, že podmínky pro projednání věci bez jednání, a tudíž ani pro rozhodnutí ve věci samé, nebyly v daném případě splněny, čímž krajský soud zkrátil stěžovatele na jeho ústavně zaručeném právu, aby jeho věc byla projednána v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům (čl. 38 odst. 2 Listiny).

Výše uvedené pak svědčí rovněž o důvodnosti podané kasační stížnosti, neboť popsané pochybení krajského soudu je vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2004, č. j. 6 Azs 28/2003 - 59, publ. pod č. 482/2005 Sb. NSS).

Ze všech výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Praze podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm krajský soud znovu stěžovateli zašle výzvu k vyjádření a teprve po jejím řádném doručení bude podle okolností činit ve věci další procesní kroky. Právním názorem vysloveným v tomto rozsudku je krajský soud vázán (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). V novém rozhodnutí rozhodne i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 12. června 2008

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu